

iTEACH: EXPERIENȚE DIDACTICE

ISSN 2247 – 966X

NR. 11 / IULIE 2012

11

Educația în context nonformal | de ROXANA ALBU

Povestirile Celorlalți | de LARISA MASAY

eLibrary & Tehnologie Virtuală | de CORINA CIOBANU

Dezvoltarea competențelor de programare prin intermediul limbajelor de
programare educaționale moderne | de SIMONA ANASIA

Mai puțin înseamnă uneori mai mult | de IRINA VASILESCU

Avantajele integrării TIC în activitatea didactică | de ALINA MANUELA HUMA

Beneficiile jocului didactic matematic în activitățile de colaborare prin
eTwinning | de ADRIANA COLDA

Tehnica autochestionarelor | de MIHAELA PANCU

Valorificarea documentelor autentice la orele de limba franceză | de MIHAELA
COCU

Cum predăm Patriotismul – aplicații nivel gimnazial | de MIRELA ROSIORU

Editor: TEHNE- Centrul pentru Inovare în Educație

Online: www.iteach.ro/experiencedidactice

Partener: Institutul de Științe ale Educației

Revista "iTeach: Experiențe didactice" își propune să promoveze aspectele practice ale predării, învățării și evaluării școlare prin aducerea în prim plan a experiențelor concrete ale cadrelor didactice. Constituie un canal de comunicare și de informare în cadrul comunității cadrelor didactice înscrise pe platforma iTeach.

Descriere prin cuvinte cheie:

didactică aplicată, practică pedagogică, situații educative, experiențe didactice

iTEACH: EXPERIENȚE DIDACTICE

Cod de identificare ISSN / înregistrarea Bibliotecii Naționale a României:
iTeach: Experiențe didactice (online) = ISSN 2247 – 966X
ISSN – L = 2247 – 966X

EDITOR: **TEHNE- Centrul pentru Inovare în Educație**

www.tehne.ro

REDACȚIA:

Str. Dr. Louis Pasteur 54

București 050536

COLECTIV DE REDACȚIE

Olimpiu ISTRATE (Universitatea din București, Departamentul pentru Formarea Profesorilor)

Oana GHEORGHE (Institutul de Științe ale Educației)

Irina VASILESCU (Școala Nr. 195 București)

Simona VELEA (Institutul de Științe ale Educației)

Alexandra BUNICA (TEHNE- Centrul pentru Inovare în Educație)

Doru ȘTEFĂNESCU (Social IT)

Simona GĂBUREANU (Universitatea Politehnica București, Catedra pentru Pregătirea Personalului Didactic)

E-MAIL: echipa@iteach.ro

PAGINA REVISTEI:

www.iteach.ro/experiencedidactice

Educația în context nonformal

De **Roxana Albu**

Ca orice profesor de limba și literatura română (... deoarece este doar prezentarea unei experiențe personale; se poate, însă, generaliza), centrat pe formarea de diferite competențe de comunicare, și nu numai, eram foarte preocupat de contextual educativ formal, clasa în care îmi desfășuram activitățile didactice. Am descoperit, în timp, mai ales în calitate de diriginte, că elevii reacționează diferit la puținele proiecte pe care le desfășuram. Dincolo de formal... există, totuși, ceva — sunt multe alte oportunități de formare care pun în evidență calități, abilități, aspecte ale personalității elevilor pe care în contextul formal nu le văzusem, nu le detectasem.

Elevii erau foarte interesați, preocupați, atenți, organizați în proiectele desfășurate în cadrul Cercului ecologic Floarea-soarelui (coordonat de doamna profesoară de geografie Codruța Culică), al Clubului de debate, al activităților de voluntariat legate de protecția mediului și de copii cu CES.

Am înțeles, în timp, că dincolo de formal... există, totuși, ceva. Ceva care pune în evidență calități, abilități, aspecte ale personalității elevilor pe care în contextul formal nu le văzusem, nu le detectasem. Acest ceva se numește EDUCAȚIE NONFORMALĂ. La fel de prețioasă ca educația formală, dar care se desfășoară într-un context diferit.

Am început să mă documentez asupra acestui tip de educație, să înțeleg contextul în care se desfășoară, care sunt metodele de lucru și activitățile specifice, care sunt resursele pe care le am la dispoziție, ce actori participă, care sunt etapele acestui proces, care ar putea fi rezultatele și cum este recunoscută valoarea educativă a acestora.

Contextul în care se desfășoară activitățile de educație nonformală poate fi ghidat de principii specifice, dar și prin politici (europene, naționale – LEN, de exemplu). Educația în context nonformal are:

- activități bine planificate;
- obiective specifice clare (deși nu urmărește un anumit curriculum);
- caracter experiențial, participativ, inovativ, interactiv;
- rezultate cuantificabile;
- metode active, creative, interactive;
- nu conduce în mod automat la certificarea cunoștințelor și a competențelor dobândite.

Metode de lucru și activități:

- jocuri;
- flashmob;
- debrief;
- writing theatre;
- teatru playback;
- teatru labirint/senzorial;

- teatru de improvizație;
- teatru forum;
- team-building;
- biblioteca vie;
- training;
- facilitare;
- cafenea publică;
- storytelling;
- public speaking;
- sceneta;
- atelier/workshop;
- vânătoare de comori;
- origami;
- open space technology;
- animație socio-educativă;
- proiecte;
- debate;
- animație stradală;
- photovoice.

Resursele pe care le folosim în context nonformal sunt :

- informaționale – metode, jocuri, ghiduri, materiale video, ș.a. ;
- umane;
- materiale.

Beneficiarii rezultatelor educației nonformale sunt:

- studenți;
- adulți;
- tineri;
- persoane private de libertate;
- persoane cu dizabilități;
- persoane dezavantajate;
- copii;
- șomeri;
- minorități;
- voluntari;
- elevi;
- angajați;
- bătrâni.

Actorii implicați pot fi:

- asociații și fundații;
- organizații guvernamentale;
- spitale;
- palate ale copiilor;
- consilii locale;

- case de cultură;
- CJRAE;
- ISJ;
- grupuri informale;
- librării;
- cinematografe;
- primării;
- muzee;
- biblioteci;
- DJT;
- școli;
- teatre.

Etapele procesului educativ nonformal sunt: organizarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea.

Rezultatele obținute se pot concretiza în plan personal, prin formarea unor atitudini (optimism, toleranță, încredere), abilități (comunicare, colaborare) și cunoștințe (semantice, empirice, sociale), dar și la nivel comunitar, dezvoltând spiritul civic și angajabilitatea.

Recunoașterea acestora se poate face prin portofoliul personal, în educația celor implicați, dar și pe piața muncii.

Implicarea elevilor noștri în activități de educație nonformală are multiple avantaje. Psihologii consideră că elevii, care în timpul școlarității sunt implicați, de exemplu, în activități de voluntariat (dezvoltă abilitățile empatice, spiritul de echipă, comunicarea, adaptarea, toleranța) în cluburi de drama și de debate (le permite o mai bună exprimare a sentimentelor și o mai bună înțelegere a celorlalți) au o mai bună inserție pe piața muncii, au o rată mică de abandon școlar, sunt extroverți, concurențiali, comunicativi, persuasivi, apreciați la locul de muncă, loiali, încrezători.

Iată doar câteva beneficii pe care elevii noștri le au în urma implicării lor în activități nonformale. Aceste competențe cu greu pot fi formate în mediul rigid al clasei. De aceea noi, educatorii, trebuie să descoperim valențele educației nonformale, trebuie să ne autoeducăm și să trecem dincolo de caracterul informativ al educației. Dacă vom face asta, descoperim acel ceva minunat, invocat la începutul articolului... EDUCAȚIA NONFORMALĂ.

Cod QR

Scanați QR-ul pentru a citi articolul online (sau vizitați <http://iteach.ro/experientedidactice/educatia-in-context-nonformala>)

Povestirile Celorlalți

De **Larisa Masay**

Bazat pe experiența dobândită pe parcursul atelierelor de Teatru în Educație desfășurate în Marea Britanie, Franța și România între anii 2005-2008, articolul de mai jos își propune – mai degrabă decât să răspundă – să formuleze și să atragă atenția asupra unui set de întrebări foarte importante și de actualitate în secolul XXI. Cine sunt Eu? cine sunt Ceilalți? ce înseamnă Spațiul-dintre-Noi? de ce Povestiri? și mai ales de ce Povestirile Celorlalți? care este rolul educației în zilele noastre? care sunt câteva din provocările adresate profesorilor azi? care este rolul teatrului în educația tinerei generații?, iată câteva dintre punctele atinse în rândurile de mai jos. Pentru că simpla adresare a unei întrebări este uneori de-ajuns.

Nimic neobișnuit în posterul mare, lucios și viu colorat. Nici un detaliu care ar fi putut face trimitere la un spațiu geografic sau la un altul. Pe fundal, ziduri de cărămidă, decorate din abundență cu graffiti. În prim plan, un tânăr de culoare surprins în fugă. Nimic mai mult. România începutului de secol XXI. 15 adolescenți de 13-14 ani sunt invitați să lucreze în grup și să construiască un început de povestire pornind de la posterul în chestiune. Așa cum era de așteptat, se încearcă o reconstruire a contextului. Se nasc întrebări, apar răspunsuri. Cine e tânărul mai sus menționat? Și de ce, dar mai ales de cine fuge el? O serie de întrebări, un răspuns comun: personajul din imagine e – fără îndoială – un delincvent, urmărit – mai mult ca sigur – de un polițist.

Prin răspunsurile lor, cei 15 adolescenți nu se sfiesc să pună etichete, să recurgă la stereotipuri, să nu-și acorde nici măcar un răgaz de gândire. Situația de față pare atât de clară, încât eforturile lor se concentrează mai degrabă pe descrierea infracțiunii, iar dacă li se cere să construiască un alt poster pentru a complete imaginea dată, acesta va trebui să-i urmeze primului și să-l înfățișeze pe eroul salvator.

Jocul de-a hoții și vardiștii nu le-a fost de altfel deloc străin celor care au imaginat afișul nostru. Viziunea lor asupra întregii situații este însă diferită până în cele mai mici detalii. Tânărul de culoare în haine ponsite, departe de a fi un infractor, este chiar polițistul sub acoperire, surprins în acțiune.

De unde vin concluziile adolescenților noștri? Probabil din ușurința cu care acceptăm prejudecăți, cu care susținem stereotipuri. Din lipsa de provocări adresate tinerilor noștri de a-și deschide ochii și mintea și de a explora astfel diversitatea din jurul nostru. Am lansat astfel invitația de a analiza, dar mai ales de a asculta cu atenție povestirile celorlalți. Fără îndoială, avem de-a face cu o putere nebănuită a Povestirii asupra tuturor celor cu care aceasta intră în contact: cei care o trăiesc, cei care o spun. Evident, cei care o ascultă. Povestiri văzute din perspective diferite, ca într-un joc cu prisme colorate. Povestiri care reflectă în totalitate apartenența vorbitorului la un spațiu geografic clar delimitat, precum și dependența ascultătorului de toate elementele care îi definesc lui însuși lumea. Multiculturalism, universalitate. Povestiri și perspective. Cultură, literatură, teatru.

S-ar părea că în secolul XX în majoritatea țărilor lumii sistemul educațional a presupus întâi de toate o viziune de ansamblu

asupra lucrurilor. Astfel se realiza o imagine unificatoare, care prezenta însă dezavantajul clar că oamenii puteau deveni ușor piese minuscule pe o tablă de șah mult prea aglomerată. Aveam de-a face mai degrabă cu statistici, decât cu cazuri particulare. Pasul următor, programe și manuale supra-încărcate, mai valabile, mai serioase și aparent mai eficiente. Din păcate, în contextul educațional, adjectivul „serios” ajunsese adesea să însemne rigid, lipsit de spontaneitate sau de orice urmă de creativitate, întunecat.

Marea Britanie, confruntată mult timp cu această viziune „măruntă” asupra lucrurilor, se bucură să redescopere în fiecare zi ceea ce noi toți numim educația în beneficiul elevului. Educația prin joc sau joacă, o educație care presupune abordarea unor teme foarte serioase prin teatru. Se crede că astfel li se permite tinerilor să se implice activ și să pună întrebări, să renunțe la așa-numita viziune de tunel, să reviziteze contexte familiare pentru a le atribui valențe noi. Să împrumute, chiar și pentru o perioadă scurtă de timp, lentilele altfel colorate ale celui de lângă ei pentru o altfel de perspectivă asupra ansamblului. Să se remodeleze astfel în permanență.

Desigur, în sprijinul acestui tip de educație vin în mod necesar o descongestionare a materiei, precum și o mai extinsă expunere la multiculturalism. De asemenea și deloc de neglijat, un ajutor din partea elevilor englezi, transformați în beneficiari activi, interesați de ceea ce li se întâmplă.

Fără îndoială, predarea limbilor străine a suferit transformări importante în România ultimilor 20 de ani. Se remarcă o mare deschidere către folosirea de metode și tehnici de predare moderne, precum și o diversificare a materialelor didactice utilizate. Studiul limbilor străine în România zilelor noastre presupune în același timp o cercetare aprofundată a spațiului cultural englez /francez etc., prin intermediul literaturii și al elementelor de cultură și civilizație. În epoca secolului XXI, este de așteptat ca profesorii de limbi străine să țină pasul cu toate aceste transformări și să-i încurajeze în permanență pe tineri să devină exploratori activi ai unui spațiu cultural mai puțin familiar.

Încercările mele practice de a-i stimula pe adolescenți să se implice activ în studiul limbii engleze prin intermediul literaturii și al elementelor de civilizație engleză mi-au demonstrat încă o dată faptul că teatrul poate fi o unealtă extrem de folositoare și de la îndemână. În acest context se pot deschide cărări noi și se pot însuși texte scrise. Punctele noastre de vedere dobândesc profunzime, iar acest lucru duce către o permanentă analiză și revizuire atât a propriei noastre personalități, cât și a spațiului cultural în care ne aflăm noi toți.

În sine, conceptele de multiculturalism și multiplicitate se referă la ceva ce „se dezvoltă în centrul spațiului în care noi înșine locuim alături de ceilalți” (Aoki). Și oare cum ne-am putea aștepta să „creștem”, dacă ne este atât de teamă să pășim în acest spațiu deschis în care au loc toate întâlnirile cu Celălalt? Chestiune de perspectivă. Spațiul dintre noi poate deveni atât de ușor un abis, dacă într-o prăpastie ne dorim să-l transformăm. Dar în egală măsură, acesta poate deveni spațiul întâlnirilor noastre cu ceilalți și în acest fel locul în care putem să ne înțelegem pe noi înșine cu adevărat.

Aș spune că în secolul XXI li se cere profesorilor să se oprească și să asculte cu atenție mulțimea de voci, de multe ori atât de

diferite unele față de altele (Greene). Tot profesorii sunt primii provocați să realizeze că oamenii sunt adesea tentați de ușurința cu care o prejudecată poate lua naștere sau insistă să adopte iar și iar o viziune limitată asupra a ceea ce ne înconjoară. Să devină conștienți de faptul că fiecare dintre noi poate într-un moment sau altul să se lase prins în mrejele propriilor sale adevăruri.

Iar dacă în zilele noastre se așteaptă de la tână generație să trăiască în armonie cu ceilalți și să contribuie la refacerea acestui spațiu cultural comun, împărțit și împărțit (Greene), le revine încă o dată profesorilor sarcina de a-i ajuta pe adolescenți să înțeleagă cât de repede o prejudecată și un stereotip devin o povară incredibilă. De asemenea, în ce măsură diviziunea și ostilitatea ne pot răni pe toți. Tinerilor li s-ar cere în acest fel să-și deschidă ochii și mintea, să abandoneze acea viziune de tunel mai sus menționată, să chestioneze situații care ar părea fixe și stabile și să se îndrepte către ceea ce este mai puțin cunoscut și în consecință pare mai puțin confortabil într-o cultură diferită.

Cât despre teatru în contextul educațional, e bine cunoscut faptul că prin joc (actoricesc) „experiența imaginară a ficțiunii este mai rapidă decât cea realizată printr-un text scris. Deoarece limbajul din teatru face uz nu doar de cuvinte, ci și de alte tipuri de semnale, le este oferită șansa adolescenților de a descoperi noi „căi de acces și de angajare”. Diferitele interpretări și nuanțe de interpretare îmbogățesc orice discuție desfășurată în spațiul restrâns al clasei” (Winston).

Sau, pentru a o cita pe una din elevele mele, „oamenii nu ascultă întotdeauna. Cred că au tendința să observe și să analizeze mai bine o situație dacă li se pare lor că se găsesc într-un fel sau altul implicați în ea. Dacă ei cred că au la ce să se raporteze într-un spațiu care le-ar aparține sau care le este foarte familiar”.

Bibliografie: 1. Aoki, T. *Spinning Inspired Images in the Midst of Planned and Live(d) Curricula*. 2. Bhabha, H. (2005) 'Culture's In-Between', in Hall, S. & Du Gay, P. *Questions of Cultural Identity*, London, SAGE Publications. 3. Bharucha, R. (2000) *The Politics of Cultural Practice - Thinking through Theatre in an Age of Globalization*, London, The Athlone Press. 4. Greene, M. (1995) *Releasing the Imagination*, London, Routledge. 5. Grossberg, L. (2005) 'Identity and Cultural Studies: Is That All There Is?', in Hall, S. & Du Gay, P. *Questions of Cultural Identity*, London, SAGE Publications. 6. Redhill, M. (2005) *Goodness*, Toronto, Coach House Books. 7. Winston, J. (2004) 'Integrating Drama and English: Literacy and Oracy in Action', in *English Drama Media*.

Cod QR

Scanați QR-ul pentru a citi articolul online (sau vizitați <http://iteach.ro/experiencedidactice/povestirile-celorlalti>)

eLibrary & Tehnologie Virtuală

De **Corina Ciobanu**

Localitatea Teiu din Județul Argeș desfășoară Proiectul cu finanțare nerambursabilă eLibrary & Tehnologie Virtuală, proiect ce face parte din Programul eCultura, al cărui finanțator este Proiectul „Economia Bazată pe Cunoaștere” (EBC) inițiat de Guvernul României, prin Ministerul Comunicațiilor și Societății Informaționale, cu sprijinul Băncii Mondiale. Partenerii proiectului sunt: Primăria comunității Teiu/Județul Argeș (solicitant), Primăria comunității Victoria, județul Iași și Școala cu clasele I-VIII Teiu din comunitatea Teiu, județul Argeș. Proiectul își propune dezvoltarea unui program sustenabil de către Biblioteca Publică Teiu și Biblioteca Publică Victoria, în parteneriat cu Biblioteca școlară teiană, menit să ducă la dezvoltarea durabilă a comunităților rurale din care provin cele 3 instituții, prin accesul la informație și la cunoaștere, prin dobândirea de competențe TIC necesare societății secolului XXI, prin promovarea valorilor culturale specifice și a valorilor autentice.

Obiectivul care stă la baza proiectului îl reprezintă creșterea gradului de informare a utilizatorilor din comunitățile Teiu și Victoria privind beneficiile, oportunitățile și rezultatele oferite de Bibliotecile comunale și școlare implicate, ca Centre de documentare cu acces nelimitat la informație și la mijloace moderne, subliniind rolul mijloacelor media digitale în promovarea și facilitarea dobândirii de competențe tehnologice, de flexibilitate și adaptabilitate a utilizatorilor la inovație într-o societate a cunoașterii.

Societatea în care trăim astăzi, aflată în permanentă ascensiune spre dezvoltare, s-a schimbat aproape radical, aducând cu sine atât evoluția tehnologiilor informării și comunicării, dar și, implicit, mediul în care își desfășoară activitatea structurile Info-documentare.

Mediul electronic are consecințe asupra noastră, a tuturor, determinându-ne să ținem pasul cu mediul informațional aflat într-o continuă și rapidă schimbare, să reușim cu toții să facem față nevoilor privind educația noastră continuă și adaptabilitate, flexibilitate la Tehnologie, Informare și Comunicare (Cultură).

Acest proiect își propune utilizarea unui vast ansamblu de componente TIC, de cultură a informației (abilitatea iminentă de supraviețuire în secolul XXI) precum:

- browsere de navigare virtuală (Accesul nelimitat și gratuit la informație prin documentare și cercetare în mediul virtual) precum și tehnici de căutare a surselor informaționale tip catalog de bibliotecă;
- utilizarea eficientă a mijloacelor media digitale (cameră foto, cameră video, video-proiector, laptop, calculator, scanner, imprimantă, inițierea video-conferințelor on-line între cele două comunități partenere vor constitui componente TIC pe care le vom utiliza în vederea realizării de afișe, pliante, imagini, postere, bannere, publicații on-line și tipărite, articole Mass-Media, materiale promoționale de promovare a proiectului în presă și mediul on-line, schimbul de informație și promovarea valorilor

culturale specifice celor 2 comunități implicate)

- serviciile de bibliotecă și informare bazate pe utilizarea Internetului (publicații electronice, navigare în rețea, motoare de căutare, servicii de baze de date bazate pe Web, sesiuni de lectură/audiție/prezentare, sesiunile de Help Desk vor fi condiționate în îndeplinirea lor eficientă de utilizarea TIC.

Proiectul își propune dezvoltarea abilităților de utilizare a calculatorului pentru populația din mediul rural, astfel se contribuie la creșterea competitivității pe piața forței de muncă, crearea ulterioară de noi locuri de muncă și întărirea potențialului de îmbunătățire a calității vieții.

Proiectul contribuie la dezvoltarea societății informaționale, o societate în care informația și TIC se utilizează la scară largă și la costuri reduse, dezvoltarea societății bazate pe cunoaștere și creativitate.

Dintre activitățile proiectului menționăm: Proceduri manageriale de pregătire, lansare și popularizare ale proiectului, Punte peste timp, T.V. & Tehnologie Virtuală, Comunitatea mea în viziunea ta, eLibrary Web 2.0, Comunicare, Ambiție, Reușită și Tehnologie în context European, Simpozion.

Manager Proiect, profesor, Corina Ciobanu

Despre Proiectul Economia Bazată pe Cunoaștere

Economia Bazată pe Cunoaștere este un proiect strategic de pionierat pentru societatea cunoașterii din România, conceput și derulat de Ministerul Comunicațiilor și Societății Informaționale și finanțat de Banca Mondială și de Guvernul României.

Prin acest program, MCSI a dotat 255 de comunități din România dezavantajate din punct de vedere al cunoașterii și accesului la informație cu infrastructură TIC și acces la Internet de mare viteză. În fiecare comunitate inclusă în acest exercițiu inovativ a fost dezvoltată o Rețea Electronică a Comunității Locale, ce comprimă 4 noduri de importanță publică locală: Primăria, Școala, Biblioteca și PAPI (Punct de Acces Public la Informație).

Beneficiarii direcți ai societății cunoașterii reprezintă 1.8 mil locuitori, 20% din populația din mediul rural, 8% din populația României. Economia Bazată pe Cunoaștere și-a propus să transforme această categorie vulnerabilă a populației în adevărate surse de educație și informație, prin transfer de cunoaștere și diseminare de bune practici atât la nivel național, cât și internațional.

Mai multe informații despre proiect puteți obține vizitând www.ecomunitate.ro

Cod QR

Scanați QR-ul pentru a citi articolul online (sau vizitați <http://iteach.ro/experiencedidactice/elibrary-tehnologie-virtuala>)

Dezvoltarea competențelor de programare prin intermediul limbajelor de programare educaționale moderne

De **Simona Anasia**

PSkills este un proiect ce se desfășoară deja de doi ani și este cofinanțat de Comisia Europeană prin intermediul Programului de Învățare pe tot parcursul vieții, subprogramul Comenius. Scopul proiectului este de a da posibilitatea profesorilor de informatică din învățământul preuniversitar să folosească limbaje de programare educaționale moderne în contextul predării — învățării centrate pe elev, pentru a realiza lecții eficiente, atractive și creative. Am avut oportunitatea de a participa, în cadrul școlii de vară din Panormo, Grecia, la acest proiect, prin intermediul unei grant de Mobilitate individuală de formare continuă de tip Comenius. Mediul Scratch utilizat este un instrument extrem de util pe care îl voi folosi cu mare plăcere pentru a spori entuziasmul elevilor în realizarea de aplicații ce folosesc principiile programării structurate.

În perioada 1 — 6 iulie 2012 a avut loc școala de vară pSkills, organizată de Departamentul de Inginerie Electronică și tehnică de calcul al Universității tehnice din Creta, de Departamentul de Fizică al Universității din Creta și cu ajutorul Ellinogermaniki Agogi. Cursurile s-au desfășurat în localitatea Panormo, din insula Creta din Grecia.

Principiul de bază al proiectului pSkills este recunoașterea faptului că programarea constituie o competență cheie pentru utilizarea avansată a computerului. Sisteme moderne de informare și aplicații de multe tipuri sunt integrate utilizând limbaje de programare, pentru a permite utilizarea profesională și adaptarea acestora conform cerințelor proprii. Pentru a folosi extensibilitatea software-ului de tip open source sunt necesare abilități de programare. De asemenea, există nevoia de a atrage persoanele tinere talentate în cadrul departamentelor de tehnică de calcul și de inginerie, pentru a asigura competitivitatea industriei IT&C în Uniunea Europeană.

Obiectivul proiectului este de a realiza cursuri de programare în învățământul preuniversitar. Aceste cursuri se doresc a fi viabile, atractive și eficiente, lucru ce poate fi îndeplinit prin utilizarea noutăților, descoperirilor și progreselor recente în domeniul limbajelor de programare educaționale. Echipa care se ocupă de proiectul pSkills dezvoltă programe noi de studiu, analizează și adaptează cele mai potrivite medii de programare educaționale, dezvoltă materiale de instruire pentru cadre didactice și elevi și testează materialul rezultat din perspectiva scenariilor educaționale, pentru a constitui un tot unitar adecvat predării — învățării moderne. Prin utilizarea unei infrastructuri inovative de eLearning, proiectul asigură acces permanent la instrumentele și materialele realizate, pentru a putea fi folosite eficient în cadrul activităților curente din sala de clasă. Materialele se bazează pe strategii pedagogice adecvate, axate pe constructivism, rezolvarea problemelor, învățare prin ceea ce se numește “joc serios”.

Am avut oportunitatea de a participa, în cadrul școlii de vară, la acest proiect, prin intermediul unei grant de Mobilitate individuală de formare continuă de tip Comenius, obținut ca urmare a depunerii candidaturii la Agenția Națională pentru Programe Comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale (anpcdefp). Programul sectorial Comenius, prima componentă a Programului de Învățare pe Tot Parcursul Vieții, se adresează cadrelor didactice din învățământul preuniversitar și are ca scop îmbunătățirea calității educației școlare prin participarea acestora la stagii de formare continuă.

Cursul la care am participat s-a numit “*Developing Programming Skills by means of modern Educational Programming Languages*”. Programul școlii de vară s-a axat în principal pe realizarea de ateliere de lucru, workshop-uri, în care se implementau aplicații în mediul Scratch. Modul de lucru a fost de tipul hands-on science, asigurând participanților la curs o foarte bună aplicabilitate a elementelor prezentate la începutul sesiunilor de lucru prin intermediul unor prezentări realizate de profesorii specializați sau al simulărilor prezentate de partenerii de la Universitatea Coventry și de la Institutul de Jocuri Serioase (Serious Games Institute). Toate activitățile erau axate pe conceptul că prin jocuri și dezvoltarea acestora sau prin realizarea de avataruri ale participantului la joc, elevii vor învăța implicându-se și vor avea beneficiul folosirii tuturor simțurilor utile pentru învățare, cât și în special a creativității. Prezentând o modalitate de a învăța istoria Romei antice prin intermediul unui joc de socializare și de rezolvare de questuri, tutorii de la curs né-au demonstrat cât de interactive și pasionante pot deveni unele ore. Stărnind acest spirit de cercetare și investigare în rândurile profesorilor participanți la curs, tutorii né-au oferit apoi posibilitatea de a dezvolta 3 jocuri simple pentru a explora mediul Scratch.

Consider acesta un instrument extrem de util pe care îl voi folosi cu mare plăcere pentru a spori entuziasmul elevilor în realizarea de aplicații ce folosesc principiile programării structurate. În afara celor cinci ateliere de lucru, am avut posibilitatea de a participa la sesiuni în plen extrem de interesante, bazate pe educația prin anchetă, prin cercetare, pe utilizarea noilor tehnologii ca suport pentru procesul educațional și pe importanța simulatoarelor pentru a observa modificările asupra unui proces în cazul schimbării parametrilor acestuia. Pentru a observa moduri de aplicare a conceptelor sus-amintite, am efectuat o vizită la Observatorul Astronomic Skinakas, unde am putut vedea asemănarea dintre o simulare a cerului generată pe calculator în cadrul unui program specializat, și reprezentarea reală a acestuia. De asemenea, în cadrul unei alte excursii la Muzeul de Științe ale Naturii din Heraklion, am experimentat modul de includere a unor elemente digitalizate pentru a prezenta informații referitoare la un anumit obiect, fără a imprima pasivitatea privitorului, ci realizând un feedback prin întrebări imediate pe consola programată.

Această experiență este una inedită. M-a făcut să înțeleg și mai mult rolul jocurilor educaționale în dezvoltarea unei generații care să conștientizeze calculatorul nu numai ca pe un instrument util pentru jocuri, ci în principal pentru informare și în special pentru învățarea continuă, care se poate realiza numai prin cercetare proprie.

Cod QR

Scanați QR-ul pentru a citi articolul online (sau vizitați

Mai puțin înseamnă uneori mai mult

De **Irina Vasilescu**

Vacanța de vară ne oferă timp suficient pentru a testa, a selecta, a analiza, a reflecta asupra multitudinii de instrumente utile pe care Internetul ni le oferă, având permanent în vedere contextul educațional în care ne desfășurăm activitatea și pe beneficiarii acesteia — elevii. "Non multa sed multum!"

Una dintre preocupările constante ale unui profesor este aceea de a căuta în permanență noi moduri de lucru și noi instrumente care să facă activitatea cu elevii mai eficientă, să înlăture rutina și să favorizeze implicarea elevilor, cum ar fi instrumentele TIC. E ușor de sesizat că, în ultimul timp, Internetul oferă o abundență de asemenea instrumente educaționale, ba chiar s-a transformat într-un adevărat labirint în care mereu e ceva nou de descoperit și de încercat. În ciuda tentației de a se pierde în acest labirint, e de dorit ca profesorul să evite "vânătoarea" de instrumente de dragul lor însele, pentru că se poate ajunge în situația în care "nu se mai vede pădurea din cauza copacilor".

Se spune, pe bună dreptate, că orice instrument e doar atât de bun ca acela care îl folosește. Instrumentele noi sunt motivante, atât pentru elevi, cât și pentru cadrele didactice, dar a copleși elevii cu noutăți insuficient asimilate poate fi contraproductiv și o sursă de confuzie. Scopul nu îl reprezintă noutatea sau instrumentul în sine, ci de a alege acele instrumente care răspund nevoilor de învățare ale elevilor și de care ei să poată beneficia pe deplin.

Când testez un nou instrument, oricât de interesant ar fi acesta, încerc să am în vedere obiectivele pedagogice stabilite și taxonomia lui Bloom, dar și ce aduce el în plus față de alte instrumente de același tip deja folosite, adaos fără de care, oricât de amuzant ar fi, nu e decât o nouă "jucărie" (să ne gândim numai la gama extrem de largă de aplicații pentru partajare de fotografii și creare de slideshow-uri).

Fără a avea nici pe departe pretenția de a fi un expert în folosirea instrumentelor TIC, ci doar un învățăcel, iată câteva criterii pe care le consider utile în aprecierea unui nou instrument, deși fiecare cadru didactic poate găsi punctele de vedere proprii și care să fie mai potrivite contextului în care predă: 1. Aspectul colaborativ: întrucât învățarea bazată pe proiecte și lucrul în echipă sunt foarte importante pentru mine, prefer acele instrumente care permit colaborarea sau editarea în comun, mai ales când e vorba de planificare (de exemplu realizarea de hărți conceptuale), dar și de produsele finale (editare colaborativă de cărți electronice, de videoclipuri etc.) 2.

Funcțiile noi: un instrument care aduce funcții în plus față de cele deja existente, sau care se îmbogățește în timp, a merită adoptat (de exemplu, dacă la un videoclip se poate adăuga un chestionar). 3. Conturi: pentru că elevii mei au 12-14 ani, prefer instrumentele care nu necesită crearea de conturi de utilizator sau, și mai bine, cele care oferă conturi pentru cadrele didactice, pe care pot fi create spații de lucru pentru elevi, pe care munca elevilor poate fi urmărită și evaluată pas cu pas (un exemplu bun ar fi <http://edu.glogster.com>). 4. Suport tehnic: e util atât pentru elevi, cât și pentru profesori dacă instrumentele beneficiază de suport tehnic de calitate, manual sau o listă de întrebări frecvente, suport online etc. 5. Siguranță (inclusiv durata în timp): desigur, toți dăm atenție siguranței elevilor, dar e important și cât de durabile sunt rezultatele muncii lor. Uneori, pagina web a aplicației oferă indicii – anunțuri de nefuncționare frecventă, de exemplu. 6. Rezultatul: prefer ca produsul obținut să poată fi descărcat și salvat, decât încorporat unei pagini web, blog etc. În cazul dispariției instrumentului care l-a creat, produsul nu se pierde, cum s-a întâmplat de exemplu odată cu închiderea slide.com. 7. Instalare: deși nu e un criteriu major, prefer instrumentele web-based celor care necesită instalare de aplicații pe calculatorul personal. 8. Preț: în contextul actual, acest criteriu nu necesită comentarii.

Un alt aspect în testarea unui instrument nou este timpul. Elevii (și cadrul didactic) au nevoie de timpul care să le permită să îl asimileze și să găsească moduri noi și creative de a-l utiliza, nu neapărat căile bătătorite. Un instrument folosit în mod uzual pentru prezentări ale elevilor, ca Voki, poate fi foarte bine utilizat în cu totul alt scop — a introduce un conținut, a evalua o activitate, a sintetiza. De multe ori, elevii pot fi cei care găsesc utilizări noi și ingenioase.

Cod QR

Scanați QR-ul pentru a citi articolul online (sau vizitați <http://iteach.ro/experiencedidactice/mai-putin-inseamna-uneori-mai-mult>)

Avantajele integrării TIC în activitatea didactică

De **Alina Manuela Huma**

Dezvoltarea tehnologiilor informațiilor și comunicării și avantajele folosirii acestora reprezintă o realitate a lumii actuale față de care școala prin specialiștii săi trebuie să manifeste deschidere, capacitate de asimilare, adaptare și valorificare eficientă în raport cu beneficiarii săi direcți. Atât timp cât acceptăm, ca profesori, că tehnologia modernă care facilitează accesul la informații și relaționarea rapidă și complexă cu medii dintre cele mai diverse ocupă astăzi un loc foarte important în viața elevilor noștri, trebuie să înțelegem și că acest aspect poate și trebuie valorificat și în activitatea noastră.

Un prim avantaj îl constituie chiar faptul că elevii, fiind deja familiarizați cel puțin cu utilizarea internetului și a mediilor de socializare, cărora statistic vorbind, le acordă o bună parte din timpul lor, pot fi, în principiu, convinși să le utilizeze și în activitatea școlară. Internetul, spațiu virtual labirintic, vine spre noi cu bune și cu rele. Ca adulți, reușim, probabil, mult mai ușor să evităm anumite capcane ale bombardamentului cu informații disperate, haotice și care necesită efort de ordonare. Integrarea TIC în activitatea didactică, din această perspectivă, poate avea un dublu avantaj: pe de o parte, permite accesul rapid la informații, pe de altă parte, contactul cu aceste informații poate fi orientat într-o manieră constructivă și eficientă. De exemplu, în realizarea studiilor de caz la limba și literatura română, elevii pot utiliza internetul ca sursă de documentare și adesea îl preferă consultării unei bibliografii tradiționale (cărți, studii, reviste etc). Rolul profesorului este important aici în formarea elevilor în direcția selectării judicioase și critice a surselor pe care le au la dispoziție. Faptul că elevul înțelege că nu orice informație găsită pe internet este valabilă, ci numai cea care răspunde unei teme, unor ipoteze de lucru sau ca dovadă în susținerea unor argumente este adevăratul câștig al întâlnirii dintre tehnologie și educație. Ce câștigă elevul? Plăcerea explorării, urmată de dezvoltarea capacității de analiză, selectare, combinare și sintetizare a datelor obținute. Obişnuința de a verifica o informație folosind mai multe surse poate dezvolta elevilor deprinderea de a gândi critic și de a rezolva autonom o problemă.

În cadrul unui chestionar legat de plăcerea lecturii pe care l-am realizat la nivelul școlii, am descoperit cu oarecare strângere de inimă de filolog că 45% dintre elevi consideră că o carte poate fi înlocuită de calculator. Trecând peste șocul inițial, am încercat să găsesc un liant între cele două. Faptul că le este mai familiar calculatorul decât o bibliotecă a reprezentat un avantaj, căci, atunci când au avut de citit o carte am indicat elevilor mei posibilitatea de a folosi wikisource, site pe care se găsesc majoritatea textelor din programa disciplinei. Am avut surpriza să constat că, nu numai că au căutat, dar chiar au și citit textele pe un astfel de site. A funcționat oare o "modă" a unei generații sau fiecare generație preferă să se informeze altfel și școala trebuie să fie sensibilă la astfel de modificări?

Unul dintre dezideratele școlii actuale îl reprezintă dezvoltarea competențelor de lucru prin colaborare și TIC-ul poate fi integrat și aici cu succes. De exemplu, site-ul E Twinning, ca parte a programelor Comenius, oferă posibilitatea realizării unor proiecte între școli din toate colțurile Europei, pentru toate categoriile de vârstă și pe teme dintre cele mai diverse. Toate activitățile se desfășoară în spațiul virtual care utilizează instrumente variate precum blogurile, chat-ul, prin care elevii pot intra ușor în legătură cu alți elevi, din alte țări, lărgindu-și astfel orizontul cultural și de cunoaștere.

Un aspect deosebit de important îl reprezintă avantajele pe care TIC-ul le are în sprijinul educațional al elevilor cu CES, fie că vorbim despre cei cu dificultăți de învățare, fie despre cei cu tulburări de comportament sau cu diferite dizabilități. De exemplu, având la clasă un elev cu grave deficiențe vizuale, de un real folos a fost faptul că am putut realiza cu ușurință documente de lucru cu caracterele și dimensiunile care să-i asigure o bună receptare. De asemenea, în cazul unor clase eterogene, TIC-ul mi-a oferit posibilitatea realizării mult mai

facile a unor documente de lucru adaptate nevoilor și ritmurilor diferite ale elevilor.

Faptul că astăzi profesorii au acces la site-uri specializate, forumuri profesionale și platforme de învățare asigură o mai bună circulație a informației de specialitate și o mai accesibilă legătură cu exemplele de bună practică ale colegilor. Consider că și acest lucru este un avantaj al integrării TIC, pentru că un cadru didactic pregătit și aflat mereu în actualitatea meseriei sale este o condiție a succesului procesului educativ. Posibilitatea de arhivare a documentelor realizate pentru diferite lecții, de realizare a unei statistici sau grafice care să ofere o imagine completă a evaluării și a progresului elevilor de-a lungul unei perioade lungi de timp reprezintă aspecte care ușurează și îmbunătățesc activitatea unui profesor.

Activitatea didactică presupune o bună relaționare profesor-elev-părinte. În situația actuală, în care implicarea părinților în evoluția școlară a copilului este adesea afectată de cauze diverse (timp, absența din țară etc), consider că realizarea unui catalog electronic prin care părintele să afle în timp real situația exactă a copilului său prin simpla accesare a internetului ar putea constitui o modalitate de îmbunătățire a relației școală-părinte, cel puțin la nivel informațional.

Încheind, consider că integrarea TIC-ului în activitatea didactică are numeroase avantaje, în măsura în care se identifică nevoile reale care pot fi împlinite prin metodele specifice și atât timp cât școala reușește să formeze un elev care să înțeleagă critic importanța folosirii TIC.

Cod QR

Scanați QR-ul pentru a citi articolul online (sau vizitați <http://iteach.ro/experiencedidactice/avantajele-integrarii-tic-in-activitatea-didactica>)

Beneficiile jocului didactic matematic în activitățile de colaborare prin eTwinning

De **Adriana Colda**

Beneficii? Este întrebarea care mă preocupă și mă ghidează în stabilirea utilizării jocului didactic matematic, ca mijloc armonios de a realiza îmbinarea între elementul instructiv-educativ cu cel distractiv, contribuind, astfel, la dezvoltarea diferitelor componente ale personalității copiilor implicați în proiecte eTwinning.

Jocul didactic matematic poate sta la baza unui proiect eTwinning și oferă cadrul autentic, în care elevii îl descoperă pe celălalt și conștientizează bucuria de a alege o viață reală, care înseamnă o permanentă acomodare și adaptare, organizare eficientă, decizii responsabile.

În cadrul proiectului "0,1,2,3,... Play with me" am urmărit formarea competențelor de bază (calculul aritmetic, noțiuni intuitive de geometrie), creând contexte problematice care dezvoltă capacitățile matematice ale elevilor, evitând aplicarea mecanică a unor algoritmi; am organizat activități variate de învățare pentru toți copiii, regroupându-i cu scopul de a-i trece prin diferite stări, stimulând atitudinea de cooperare, oferind astfel cadrul necesar pentru o colaborare interactivă și o învățare activă.

Am realizat "Omiduța" ca exercițiu de observare a legăturii dintre adunare și scădere, fără efectuarea probei operației, exercițiu ce a stârnit bucuria de a învăța și dorința de întrecere individuală și pe echipe.
<http://smilebox.com/play/4d7a49784e44517a4d7a593d0d0a&sb=1>

Jocurile au generat cadrul armonios în care elevii să interacționeze, să se implice și să construiască o mini comunitate, iar rezolvarea de probleme a facilitat învățarea bazată pe o motivație intrinsecă, obținută prin oferirea și primirea de feedback, dezvoltând astfel relații pozitive.

Momente de neuitat mi-a oferit copilul cu inima de aur din clasa întâi, care și-a dorit să fie expert, apoi l-a încurajat pe celălalt din grupă să încerce și el, "Nu e greu, te ajut eu! spunea Teo" (care era speriat de sarcină la început).

Cel mai remarcabil rezultat a fost bucuria elevului de a fi pirat, într-o grupă nouă, și dorința de a câștiga concursul din curtea școlii, dovadă că de aceasta dată s-au organizat bine și baloanele cu apă le aparțin.

<http://smilebox.com/play/4d7a49784e44557a4e5464384e7a45304d7a55794e7a593d0d0a&sb=1>

Activitatea transdisciplinară Anotimpurile — bazată pe cele patru planșe ale jocului, a permis realizarea educației morale: dezvoltarea stăpânirii de sine, a autocontrolului, a disciplinei conștiente, a valorilor — prietenie, sinceritate, identitate, acceptare (prin povestea anotimpului).

<http://smilebox.com/play/4d7a49774e4463334e6a4a384e7a45304d7a55794e7a593d0d0a&sb=1>

Vibrația sufletului elevului din clasa întâi este cea mai pură emoție, care mă îndeamnă să asigur cadrul necesar, astfel încât dragostea și deschiderea copiilor spre celălalt să fie calea spre

o comunicare cu rezultate didactice pe măsură. Cunoașterea și utilizarea mijloacelor și instrumentelor oferite prin eTwinning oferă posibilitatea elevilor să participe într-o comunitate, să-și asume responsabilitatea față de ceea ce învață și să se pregătească mai bine pentru o lume dependentă de colaborare și tehnologie.

Cod QR

Scanați QR-ul pentru a citi articolul online (sau vizitați <http://iteach.ro/experiencedidactice/jocul-didactic-matematic-in-activitatile-etwinning>)

Tehnica autochestionarelor

De **Mihaela Pancu**

Tehnica autochestionarelor este o nouă modalitate de a învăța prin descoperire. Elevul se bazează pe forța personală de cunoaștere, dar creează el însuși situații-problemă, iar profesorul propune algoritmi de elaborare a răspunsurilor elevilor. Are un pronunțat caracter formativ prin valorificarea propriului potențial al elevului, implică elevul direct în procesul de învățare, stimulându-i creativitatea, interesul pentru nou, iar relația profesor-elev este pusă sub imperativul activizării elevilor. Articolul prezintă o aplicație a tehnicii autochestionarelor la disciplina limba și literatura română.

În condițiile în care, la începutul clasei a IX-a, elevii întâmpină dificultăți de înțelegere a unui text literar, în special liric, cu atât mai mult dacă acesta aparține unui autor modern sau contemporan, prin tehnica autochestionarelor se încearcă actualizarea și aplicarea cunoștințelor însușite în clasele anterioare. Dacă în clasele V-VIII accentul cade adesea pe memorarea unor comentarii, iar elementele de gramatică riscă să-și piardă utilitatea în liceu, profesorul de limba română revigorează aspecte pozitive ale învățării, în mod progresiv, întrucât metoda formulării întrebărilor are un precedent începând cu învățământul primar; în clasele a III-a și a IV-a, elevii extrag ideile principale dintr-un text literar sub forma unor enunțuri sau a unor întrebări, în vederea alcătuirii unui rezumat.

În manuale există deja întrebări referitoare la textul literar studiat, prin urmare există un model. Profesorul poate propune elevilor și alte texte aparținând unor etape diferite de creație sau din cadrul aceleiași etape în vederea aprofundării cunoștințelor și cere acestora, organizați în grupe, să formuleze ei înșiși întrebări. Elevii meditează și asupra eventualelor răspunsuri, pentru că întrebările vor fi adresate colegilor din celelalte grupuri din al doilea sau al treilea rând. Treptat, profesorul introduce algoritmi de rezolvare, de identificare sau de creație. Exemplu: Formulați câte două întrebări referindu-vă la: elemente de vocabular și expresivitate; elemente de structură și conținut (temă, idee poetică etc.); o întrebare, cel puțin, care vizează propria opinie.

Metoda presupune flexibilitate și o gradare a rezolvării problemelor, de aceea, într-o altă oră, grupurile de elevi pot primi două texte poetice care aparțin unor etape diferite din creația aceluiași poet, de exemplu, Nichita Stănescu – o poezie din primele volume, *Sensul iubirii* sau *O viziune a sentimentelor*, și alta din perioada maturității artistice, *11 Elegii* sau *Necuvintele*. Întrebările pot fi formulate prin observarea/analiza comparativă a celor două poezii: evoluția de la iubirea care transfigurează lumea la vârsta adolescenței la cea de tristețe determinată de interogarea asupra sensului existenței. De asemenea, se pot desprinde asemănări și deosebiri prin studiul a două texte literare aparținând unor scriitori diferiți, din aceeași epocă sau din epoci/curente/tendințe literare diferite: Eminescu – Bacovia; Eminescu – Nichita Stănescu, Bacovia – Alecsandri, etc. Elevii sesizează, prin întrebările formulate, aspecte comune, de exemplu, în *Pe lângă plopii fără soț*, elemente simboliste întâlnite preponderent la Bacovia, elemente romantice la Eminescu și Nichita (poezia de dragoste) sau deosebiri evidente, cum ar fi schematizarea, banalizarea intenționată a peisajului bacovian și bogăția elementelor ornate în pastelul lui Alecsandri.

Întrebările formulate de către elevii îi orientează spre înțelegerea textului, surprinderea unor valori expresive ale unor categorii gramaticale, descoperirea unor sensuri surprinzătoare ale unor cuvinte insignifiante în afara contextului: • Ce rol are folosirea adverbului așa în versul: *Mi-e așa de dor de tine* (Blaga, *Dorul*); • Explică repetarea cuvântului plumb în poezia *Plumb* de George Bacovia? • Care este valoarea stilistică a unor substantive/adjective/verbe/semne de punctuație (predominanța unor părți de vorbire, alternanțe temporale, diateze etc.) în textul dat?

Pentru formularea întrebărilor, elevii întâi observă un fapt lingvistic susceptibil de expresivitate, realizează conexiunile cu experiența sa lingvistică și au surpriza descoperirii unor semnificații ascunse ale unor cuvinte obișnuite. Interogarea asupra textului literar este o interogație asupra universului, pentru că poetul exprimă cele mai profunde trăiri în legătură cu problemele majore ale existenței. Descoperirea semnificației ascunse, ultime a cuvântului este aventura de cunoaștere a omenirii. De aceea, profesorul intervine pentru formularea adecvată a întrebărilor/răspunsurilor. Pe baza acestora, se conturează unele interpretări, comentarii, evitându-se memorarea lor din cărțile cu caracter comercial. Realizarea acestor interpretări literare implică o reconstrucție a grupurilor în sensul metodei interactive în grup Rețeaua de discuții, întrucât apar de multe ori conținuturi conflictuale, care permit interpretări multiple (de exemplu, dificultatea lingvistică a poeziei *Joc secund*, de Ion Barbu). Soluția, în aceste situații, este acceptarea opiniilor pertinente, într-o complementaritate a evaluării și autoevaluării acestora, prin susținere argumentată a ideilor.

Tehnica autochestionarelor are avantajul pregătirii elevului de a interoga el însuși textul literar, de a descoperi sufletul autorului risipit în cuvinte, de a relaționa cu colegii, de a-și impune opinia argumentată, valorificându-și, prin autonomie, autoritate și spirit critic, propriul potențial.

Cod QR

Scanați QR-ul pentru a citi articolul online (sau vizitați <http://iteach.ro/experiencedidactice/tehnica-autochestionarelor>)

Valorificarea documentelor autentice la orele de limba franceză

De **Mihaela Cocu**

Documentele autentice reprezintă o poartă deschisă spre actualitate, permițându-le în primul rând elevilor noștri să fie mereu în contact cu limba și cultura țintă și în al doilea rând cadrelor didactice să țină pasul cu evoluțiile lingvistice și culturale. Dacă sunt bine utilizate didactic, documentele autentice pot acționa ca un stimul pentru a declanșa și a menține motivația, atât de importantă, a elevilor și, încă o dată, a profesorilor.

Documentele autentice au început să își facă apariția la orele de limba franceză încă de prin anii '80, e adevărat, ca niște reproduceri, pierzându-și parțial dimensiunea autentică. Documentele autentice sunt omniprezente și ni le putem procura fără prea mari eforturi: o fotografie, o reclamă, un film sau un cântec sunt excelente suporturi pentru activitățile didactice. Fiecare document în parte este utilizabil și poate deveni didactic.

Cum obținem documentele autentice?

Trebuie menționat în primul rând site-ul FIPF (Federația Internațională a Profesorilor de Franceză), www.francparler.org care își dedică multe dintre dosarele sale documentelor autentice. Acestea din urmă sunt inventariate în funcție de clasificările CECR (Cadru European Comun de Referință) începând de la "casă, cămin și mediu", "concedii și distracții", "educație" până la "timp (meteorologic)". În fiecare rubrică sunt propuse linkuri către documente autentice actuale.

Bineînțeles, pentru a ne procura materiale autentice trebuie amintite schimburile între colegi: asociațiile profesorilor de limba franceză reprezintă un mijloc eficient în crearea legăturilor și schimburilor culturale. FIPF propune în acest sens un anuar pe site-ul www.francedit.com/fipf.index.asp.

De altfel, orice indiciu al prezenței francofone e bine să fie valorificat: ambasade, institute sau centre franceze, întreprinderi, restaurante, școli sunt locuri ce pot furniza broșuri, meniuri, rețete sau diverse informații despre sistemul școlar francfon. Pentru un demers didactic asupra diferitelor regiuni franceze sau țări francophone, sunt utile site-urile agențiile de turism cum ar fi www.bordeaux-tourisme.com unde putem găsi informații de ordin istoric, geografic, cultural sau gastronomic.

Știm să identificăm documentele autentice?

Atunci când suntem în prezența documentelor autentice de orice fel, este foarte important să le identificăm. Putem recurge la un soi de chestionar:

- Ce tip de document este? (text, document iconografic, document audio, video, etc.)
- Care este domeniul de referință? Despre ce vorbește documentul?
- Care este sursa documentului?
- Cui se adresează?
- Care sunt obiectivele intrinseci ale documentului? (să amuze, să informeze, să promoveze, să analizeze)
- Ce referințe lingvistice și/sau culturale implică acest document?
- Pot folosi acest document la clasă?

Această primă etapă de identificare este importantă pentru cel de-al doilea chestionar care ne va permite să aplicăm la clasă documentul:

- Ce obiective pot să-mi fixez? lingvistice? culturale? interculturale?
- Pentru ce tip de public? Ce nivel?
- Pe ce tip de competențe pot lucra?
- Ce varietate de activități? Ce durată pentru fiecare activitate?
- Ce metode pot folosi: brainstorming, observație, formulare de ipoteze...?
- Ce alte metode active pot folosi: joc de rol, dezbatere, exprimare scrisă, căutări pe Internet?
- Ce tip de evaluare este potrivită: individuală/colectivă, formativă/sumativă?

Încheiem prin a sublinia că realizarea propriilor activități de clasă permite profesorului să elimine rutina, să transmită elevilor săi plăcerea de a lucra și să le trezească mereu interesul pentru limba franceză.

Bibliografie:

- www.edufle.net
- <http://platea.pntic.mec.es/cvera/ressources/recursosfrances.htm>
- www.xtec.es
- www.bls-frenchcourses.com

Cod QR

Scanați QR-ul pentru a citi articolul online (sau vizitați <http://iteach.ro/experiencedidactice/documentele-autentice-la-ore-le-de-limba-franceza>)

Cum predăm Patriotismul – aplicații nivel gimnazial

De **Mirela Rosioru**

Articolul reprezintă un demers teoretic și practic al predării unității de învățare „Patriotismul” din programa disciplinei Cultură civică de clasa a VIII-a. Sunt prezentate sugestii metodice dar și experiențe didactice proprii. Elementul de noutate îl reprezintă pledoaria pentru lecția despre Patriotism cu invitat. Invitații pe care i-am avut de-a lungul anilor au fost, în special, studenți din Republica Moldova care i-au făcut pe elevi să „vadă” România de dincolo de Prut.

Competențele specifice pentru clasa a VIII-ă la disciplina Cultură civică, așa cum apar ele formulate în programa școlară, referitoare la patriotism sunt următoarele: 1.2. Identificarea formelor de manifestare ale patriotismului 2.8. Caracterizarea patriotismului în condițiile integrării europene 4.4. Argumentarea complexității identității unei persoane pe baza apartenenței la diferite tipuri de comunitate.

Conform planificării anuale, unitatea de învățare „Patriotismul” are alocată 5 ore de predare și 1 oră de recapitulare și evaluare sumativă. Conținuturile pot fi formulate sub forma unor titluri de lecții astfel: Ce este patriotismul?, Identitatea personală și națională, Patriotismul și integrarea europeană, Alterări ale patriotismului, Patriotismul astăzi.

Introducerea în unitatea de învățare „Patriotismul” se poate face cu definirea termenilor cheie: patrie și patriotism. Elevii pot să definească ei înșiși acești termeni, cele mai reușite definiții putând fi scrise la tablă. Se explică elevilor că patria nu reprezintă numai un spațiu geografic, ci se definește prin ansamblul evenimentelor culturale și istorice. Se poate continua cu distribuirea unei fișe de lucru care prezintă mai multe citate ale unor personalități pe care elevii le comentează sau chiar clasifică în ordinea preferințelor.

Fișă de lucru (model)

Citiți cu atenție textele: Patria este pământul plămădit cu sângele și întărit cu oasele înaintașilor. Pentru ca să fie o patrie, trebuie mai întâi să fie religia strămoșilor, sfânta cuminicătură a sufletelor calde adorație a acelora, care au fost și nu mai sunt decât țărână și oase. (Barbu Ștefănescu Delavrancea) Patria este norodul, nu tagma jefuitoarelor. (Tudor Vladimirescu) Patria este un copil: dacă uiți de ea, poate să plece de acasă. (Grigore Vieru) Patria este acolo unde suntem iubiți. (Mihail Lermontov) O țară nu este un simplu teritoriu; un anumit teritoriu este doar fundația sa. Țara este ideea care se ridică pe acea fundație; este sentimentul de dragoste, simțul camaraderiei care îi unește pe fii acelui teritoriu. (Giuseppe Mazzini)

Sarcini de lucru: • Explicați ce trăsătură /caracteristică a patriei apreciază autorul. • Arătați care citat îl considerați cel mai potrivit pentru o definiție a patriei și a patriotismului.

O discuție interesantă poate să plece de la explicarea și a termenilor-cheie etnie și națiune realizând o comparație utilizând diagrama Venn. O dezbatere poate să fie lansată pornind de la întrebarea Crezi că ești patriot? Elevii sunt solicitați să prezinte ce cred ei că înseamnă să fi patriot astăzi.

Putem completa sau ordona toate afirmațiile elevilor realizând un decalog după modelul de mai jos.

A fi patriot reprezintă:

1. Să vorbești corect limba maternă. 2. Să ai cunoștințe temeinice de istorie națională 3. Să ai cunoștințe solide de geografie națională 4. Să poți recunoaște reperele culturale ale națiunii tale 5. Să respecti și să promovezi valorile naționale autentice 6. Să promovezi tradițiile și obiceiurile naționale 7. Să fi fidel țării (art. 54 alin. 1 din Constituție) 8. Să-ți aperi patria (art. 55 din Constituție) 9. Să-ți achiziți contribuțiile financiare legale (art. 56 din Constituție) 10. Să-ți exerciți drepturile și libertățile cu bună-credință, fără să încalci drepturile și libertățile celorlalți (art. 57 din Constituție)

Activități cu dimensiune practică și utilizarea TIC pot fi: realizarea unei galerii foto cu personalități istorice și culturale marcante, realizarea unei prezentări ppt despre caracteristicile geografice ale patriei, identificarea în mass-media on line de exemple de real și fals patriotism etc.

Evaluarea unității de învățare „Patriotismul” se poate face printr-un eseu (activitate individuală), un poster (activitate pe grupe), unei expoziții de desene, concurs de cunoștințe.

Pledoarie pentru Lecția de patriotism cu invitat

Când informațiile și puterea de convingere considerați că s-au epuizat în predarea patriotismului, sau pur și simplu vreți să schimbați ceva în stilul dvs. de predare, puteți apela la un invitat. În ultimii ani am avut ocazia să fac acest lucru invitând la ore studenți din Republica Moldova. Am aniversat anii de la unirea Basarabiei în 1918 sau în acest an am comemorat 200 de ani de la raptul Imperiului rus din anul 1812.

În 25 martie 2008 la Școala nr. 29 „Mihai Viteazul” Constanța a demarat un parteneriat educațional cu Organizația Studenților Basarabeni din Constanța. Denumirea proiectului dezvoltat în urma acestui parteneriat este ȚARA NOASTRĂ și activitatea cu același titlu. Invitatul la activitate a fost vicepreședintele OSB Anatol Tinica, student la Universitatea „Ovidius” Constanța, masternd Istorie.

Reacții din timpul activității... ..elevii au aflat, cu multă surprindere, că: unele personalități binecunoscute de ei s-au născut în Basarabia... („nivelul” cel mai mare de surprindere l-au „înregistrat” Stela Popescu și Emil Constantinescu, că s-a scris cu grafie chirilică până în 1990, „că jocului „telefonul fără fir” din România i se spune „telefonul stricat” în Basarabia etc.

În 28 martie 2011 cu ocazia desfășurării activității dedicate aniversării a 93 de ani de la unirea Basarabiei (27 martie 1918 - 27 martie 2011) l-am avut ca invitat la clasa a VIII-a C de la Școala nr. 29 „Mihai Viteazul” Constanța pe dl. Dumitru Croitori, din Republica Moldova, student la Facultatea de Istorie și Științe Politice de la Universitatea „Ovidius” Constanța. Elevii au primit fișe cu o scurtă cronologie a trecutului Basarabiei și hărți din care rezultă evoluția graniței de est a statului român. Aceștia au adresat întrebări invitatului despre istoria și tradițiile de dincolo de Prut în cadrul unei adevărate debateri. În final elevii au redactat, individual, o „Scrisoare pentru Basarabia”.

În 22 martie 2012 la Școala nr. 6 „Nicolae Titulescu” Constanța am avut ca invitat la clasa a VIII-a A pe dra. Victoria Bocancia, studentă anul III la Facultatea de Istorie și Științe Politice,

specializarea Relații Internaționale și Studii Europene de la Universitatea „Ovidius” Constanța. Studenta invitată a făcut o interesantă comparație între România și Basarabia pe baza unei fișe de lucru.

Cod QR

Scanați QR-ul pentru a citi articolul online (sau vizitați <http://iteach.ro/experiencedidactice/cum-predam-patriotismul-aplicatii-nivel-gimnazial>)

iTeach: EXPERIENȚE DIDACTICE

ISSN 2247 – 966X

Editor: TEHNE- Centrul pentru Inovare în Educație

Pagina Revistei: www.iteach.ro/experiencedidactice